2026/2501

13.11.2026 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2026/2501 НА КОМИСИЯТА

от 12 ноември 2026 година

за изменение на приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали („REACH“) по отношение на оловото в някои риболовни принадлежности

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията ([1]), и по-специално член 68, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

(1) В приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 се определят ограничения по отношение на производството, пускането на пазара и употребата на определени опасни вещества, смеси и изделия. Вписване 63 от това приложение съдържа ограничения по отношение на оловото (CAS № 7439-92-1, ЕО № 231-100-4) и съединенията на оловото („олово“), включително ограничение по отношение на оловото в боеприпасите във влажните зони или около тях, което беше въведено с Регламент (ЕС) 2021/57 на Комисията ([2]).

(2) Оловото е класифицирано съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) като силно токсично за водните организми и като токсично за репродукцията поради неблагоприятното си въздействие върху оплодителната способност и развитието на нервната система на плода и на детето, което води до трайни увреждания и понижаване на коефициента на интелигентност (IQ). Не е установена безопасна гранична стойност на концентрацията на олово, при която оловото не оказва вредно въздействие върху здравето на човека. Оловото се свързва също така с повишен риск от сърдечно-съдови заболявания, бъбречни заболявания и заболявания на централната нервна система при възрастни. Освен това експозицията на олово може да доведе до редица остри и хронични токсикологични ефекти, включително смърт, при животните, и по-специално при птиците ([4]).

(3) Съюзът и неговите държави членки са договарящи се страни по Конвенцията за опазване на мигриращите видове диви животни ([5]) (CMS). Работната група относно предотвратяването на отравяния (PPWG) изготви Насоки за предотвратяване на риска от отравяне на прелетни птици („Насоките“), които бяха приети през 2014 г. с Резолюция 11.15 на CMS. В насоките се препоръчват както постепенното преустановяване на употребата на оловни боеприпаси във всички местообитания, така и постепенното преустановяване на употребата на оловни риболовни тежести в райони, за които е доказано, че мигриращите птици са изложени на особен риск от отравяне с олово.

([1]) ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj.

([2]) Регламент (ЕС) 2021/57 на Комисията от 25 януари 2021 г. за изменение на приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали („REACH“) по отношение на оловото в боеприпасите във влажните зони или около тях (ОВ L 24, 26.1.2021 г., стр. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/57/oj).

([3]) Регламент (ЕО) № 1272/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси, за изменение и за отмяна на директиви 67/548/ЕИО и 1999/45/ЕО и за изменение на Регламент (ЕО) № 1907/2006 (ОВ L 353, 31.12.2008 г., стр. 1. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj).

([4]) Комитет за оценка на риска (КОР) и Комитет за социално-икономически анализ (КСИА), *Информационен документ към Становището относно досие по приложение XV, в което се предлагат ограничения за оловото в боеприпаси*, стр. 3, https://echa.europa.eu/documents/10162/28acf817-61a6-3ca6-4e85-a71ef0e07740.

([5]) https://www.cms.int/en/convention-text.

(4) На 16 юли 2019 г. Комисията, съгласно член 69, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1907/2006, изиска ([6]) от Европейската агенция по химикали („Агенцията“) да изготви досие („досието съгласно приложение XV“), за да отговори на опасенията относно въздействието върху здравето на човека и околната среда, породени от оловото в: i) амуниции, включително боеприпаси, използвани на терени, различни от влажни зони, и куршуми, използвани както във влажни зони, така и на терени, различни от влажни зони; и ii) риболовни принадлежности. Мандатът не се отнасяше за употребите на боеприпаси при стрелба в закрити помещения, нито за употребите им от страна на полицията, въоръжените сили и други сили за сигурност.

(5) На 24 март 2021 г. Агенцията публикува досието съгласно приложение XV ([7]), в което стигна до заключението, че оловото в боеприпаси и в някои риболовни принадлежности представлява риск за околната среда и за здравето на човека, по-специално за уязвимите групи от населението, като например децата, който не се контролира в достатъчна степен и който трябва да бъде разгледан на равнището на Съюза. Агенцията стигна до заключението, че поглъщането от птици и други животни на неизтеглени оловни боеприпаси, тежести на основата на олово („оловни тежести“) и примамки на основата на олово („оловни примамки“), използвани при лов, спортна стрелба и риболовни дейности, води до отравяне и често до смърт сред животните. Освен това тя установи, че натрупването на олово на стрелбищата за спортна стрелба може да доведе до оттичане на замърсени с олово повърхностни води в местните водни течения и да засегне подпочвените води, което крие потенциален риск от отравяне на хора, на селскостопански и на диви животни. Агенцията стигна също така до заключението, че консумацията на месо от животни, убити с оловни боеприпаси, крие рискове за здравето на човека, особено при деца на възраст до седем години, каквито рискове има и при изработването на оловни боеприпаси, тежести или примамки в домашни условия.

(6) Агенцията изчисли, че ако настоящите равнища на изпускане на олово в резултат на стрелба и риболов в Съюза се запазят, през следващите 20 години в околната среда ще бъдат изпуснати приблизително 876 000 тона олово. Това ще изложи най-малко: i) 7 милиона птици на риск от отравяне вследствие поглъщане на тежести и примамки; ii) 135 милиона птици на риск от отравяне вследствие поглъщане на оловни боеприпаси; и iii) 14 милиона птици на риск от отравяне вследствие поглъщане на олово при консумацията на храна. Освен това Агенцията изчисли, че всяка година приблизително 13,8 милиона души от семейства на ловци, включително 1,1 милиона деца на възраст до седем години, са изложени на риск от експозиция на олово чрез консумацията на дивечово месо.

(7) В този контекст Агенцията предложи ограничение на съдържанието на олово в боеприпасите и в някои риболовни принадлежности, което включваше, наред с другото, ограничение върху пускането на пазара и употребата на олово в концентрация, равна или по-голяма от 1 % в тежести, примамки, рибарски тел и освобождаващи се тежести. Освен това Агенцията предложи налагането на задължения за предоставяне на информация от страна на търговците на дребно на тези продукти, както и задължения за етикетиране за доставчиците на боеприпаси. Предложеното ограничение имаше за цел да се намалят емисиите на олово с около 630 000 тона, от които 48 300 тона — благодарение на избягването на употребата на олово в риболовни принадлежности, през 20-годишния период след въвеждането му. Това би означавало намаление със 72 % в сравнение с положението без предложеното ограничение. Това ограничение би предотвратило също така понижаването на коефициента на интелигентност при около 7 000 деца в Съюза годишно, което би довело до икономии в социалната система от около 70 милиона евро годишно.

(8) В своето досие съгласно приложение XV Агенцията набеляза множество алтернативи на оловото в риболовните принадлежности (като месинг, бетон, камъчета, стомана, калай, цинк и волфрам), но призна, че някои от тези алтернативи, по-специално месингът и цинкът, също оказват вредно въздействие върху околната среда. Агенцията отбеляза, че в търговските обекти се предлагат много алтернативи на рибарския тел и че освобождаващите се тежести могат да бъдат заменени с различни техники или алтернативни тежести, които не са предназначени за освобождаване по време на употреба и следователно не водят до пряко и умишлено изпускане на олово в околната среда.

(9) Агенцията препоръча ограниченията по отношение на рибарския тел и освобождаващите се тежести да влязат в сила във възможно най-кратък срок, като се имат предвид наличието на алтернативи и необходимостта от предотвратяване на прякото и умишлено изпускане на олово в околната среда. С цел да се даде възможност на операторите да се приспособят към новите правила и да въведат необходимите мерки за управление на риска Агенцията препоръча отложено прилагане на ограниченията по отношение на изделия, различни от рибарския тел и освобождаващите се тежести, попадащи в обхвата на досието съгласно приложение XV, и задълженията за предоставяне на информация и за етикетиране.

([6]) https://echa.europa.eu/documents/10162/17233/rest_lead_ammunition_COM_request_en.pdf.

([7]) Европейска агенция по химикали, *Доклад за ограниченията по приложение XV — Lead in outdoor shooting and fishing (Оловото при лов и риболов на открито)*, 24 март 2021 г., https://echa.europa.eu/documents/10162/da9bf395-e6c3-b48e-396f-afc8dcef0b21.

(10) Агенцията разгледа възможността за дерогация за разцепени сачми с тегло 0,06 g или по-малко, които се пускат на пазара в опаковки, защитени от разпиляване и устойчиви на отваряне от деца, но реши да запази ограничението поради остатъчния риск за птиците.

(11) Само ограничен брой държави членки са приели национални разпоредби, забраняващи употребата на олово при риболов с цел намаляване на емисиите на олово и ограничаване на експозицията на това вещество. В досието съгласно приложение XV бе обосновано, че са необходими мерки на равнището на Съюза за справяне с риска, свързан с оловото в някои риболовни принадлежности, с цел да се гарантира хармонизирано равнище на защита в целия Съюз.

(12) На 2 юни 2022 г. Комитетът за оценка на риска (КОР) на Агенцията прие становище съгласно член 70 от Регламент (ЕО) № 1907/2006 във връзка с досието съгласно приложение XV. В своето становище КОР се присъедини към заключението на Агенцията, че използването на олово при риболов създава широк спектър от рискове както за здравето на човека, така и за околната среда. КОР заключи, че ограничението, предложено от Агенцията, е най-подходящата мярка на равнището на Съюза за справяне с установените рискове.

(13) КОР не подкрепи дерогация за разцепени сачми с тегло 0,06 g или по-малко, дори когато се пускат на пазара в опаковки, защитени от разпиляване и устойчиви на отваряне от деца, тъй като това би намалило равнището на защита на околната среда, осигурено от ограничението.

(14) КОР подкрепи предложените от Агенцията изисквания за етикетиране и за предоставяне на информация относно съдържанието на олово в някои риболовни принадлежности. КОР обаче препоръча да се избегне объркване, като пределно допустимата концентрация на олово, при която може да се задейства прилагането на изискванията, бъде повишена от 0,3 тегл. % на 1 тегл. % (w/w), така че тя да бъде приведена в съответствие с пределно допустимата концентрация, при която се задейства забраната за пускане на пазара и употреба.

(15) На 2 декември 2022 г. Комитетът за социално-икономически анализ (КСИА) прие становище съгласно член 71, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1907/2006. В него бе направено заключението, че предложеното ограничение би било най-подходящата мярка на равнището на Съюза за справяне с установените рискове, както е заключил КОР, при условие че условията бъдат изменени съгласно предложението на КСИА. Това заключение отчита съотношението между социално-икономическите ползи от мярката и свързаните с нея социално-икономически разходи.

(16) КСИА не успя да стигне до заключение дали дерогацията за употреба на олово в разцепени сачми с тегло 0,06 g или по-малко би била оправдана от социално-икономическа гледна точка. Това се дължеше на липсата на доказателства относно наличието на алтернативи и техните технически характеристики, както и относно социално-икономическите последици от налагането на ограничение върху тази употреба.

(17) КСИА не разполагаше с достатъчно информация, за да стигне до заключение дали разходите за предоставяне на информация на мястото за продажба (според предложението на Агенцията, подкрепено от КОР) биха били напълно оправдани, или дали други осведомителни мерки биха могли да повлияят по-ефективно върху поведението на потребителите при покупка. КСИА се съгласи с КОР, че същата пределно допустима концентрация от 1 тегловен %, предложена за ограничаване на пускането на пазара и употребата на олово в някои риболовни принадлежности, следва да се прилага и по отношение на изискванията за етикетиране и предоставяне на информация, за да се избегне объркване и да се подпомогне контролът по прилагането. КСИА също така подкрепи предложението на КОР изискванията за етикетиране и за предоставяне на информация да се прилагат спрямо алтернативни продукти, съдържащи мед и медни сплави, само когато съдържанието на олово е равно или по-голямо от 3 тегловни %.

(18) В съответствие с член 77, параграф 4, буква з) от Регламент (ЕО) № 1907/2006 беше проведена консултация с Форума за обмен на информация за прилагане („Форума“). Препоръките му бяха взети под внимание.

(19) На 27 февруари 2023 г. Агенцията представи на Комисията становището на КОР и КСИА ([8]).

([8]) Комитет за оценка на риска (КОР) и Комитет за социално-икономически анализ (КСИА), *Становище относно досие съгласно приложение XV, в което се предлагат ограничения за оловото и неговите съединения*, 2 декември 2022 г., https://echa.europa.eu/documents/10162/2c82ef18-ce5d-4b4f-8ff0-002932154acc.

(20) Като има предвид досието съгласно приложение XV, становището на КОР и КСИА, социално-икономическото въздействие и наличието на алтернативни решения, Комисията приема, че е налице неприемлив риск за околната среда и за здравето на човека, който се поражда от употребата на олово в боеприпаси и в някои риболовни принадлежности, и че този риск трябва да бъде разгледан на равнището на Съюза. Поради това е целесъобразно да се ограничат пускането на пазара и употребата на такива боеприпаси и риболовни принадлежности.

(21) Комисията смята, че с цел да се намали сложността и да се повиши правната яснота ограничението по отношение на съдържанието на олово в боеприпаси и в някои риболовни принадлежности, както е предложено в досието съгласно приложение XV, разгледано в становището на КОР и КСИА и оценено в препоръките на Форума, следва да бъде прието от Комисията чрез два отделни регламента.

(22) Ограничението по отношение на пускането на пазара на някои риболовни принадлежности следва да се прилага както за търговския риболов, така и за любителския риболов. Напротив, ще се касае до употребата, Форумът по-конкретно повдигна въпроса, че правоприлагането по отношение на забраната за употреба за любителски риболов ще бъде много трудно, тъй като то засяга частни лица и жилища. Освен това, така или иначе употребата на риболовни принадлежности за любителски риболов ще намалява с течение на времето в резултат от ограничението за пускане на пазара. Следователно, ограничението относно употребата на определени риболовни принадлежности следва да се прилага само за търговския риболов, а настоящият регламент не следва да хармонизира употребата на олово в риболовни принадлежности за любителски риболов и поради това не следва да възпрепятства държавите членки да приемат мерки за гарантиране на защитата на околната среда или на човешкото здраве в това отношение..

(23) Ограничението по отношение на съдържанието на олово в някои риболовни принадлежности следва да се прилага за такива принадлежности, при които концентрацията на олово е равна или по-голяма от 1 тегловен %. Смята се, че пределно допустима концентрация от 1 % е достатъчна за справяне с установения риск и може лесно да бъде спазвана от производителите на алтернативни продукти, като се има предвид, че някои от тези алтернативни продукти вероятно съдържат олово като примес.

(24) Комисията смята, че тежестите с тегло над 1 kg не представляват риск от поглъщане от птици и следователно не следва да бъдат ограничавани. Комисията смята също така, че ограничението по отношение на пускането на пазара и употребата на рибарски тел и освобождаващи се тежести следва да влезе в сила след срок от само шест месеца, за да се предотврати бързо прякото и умишлено изпускане на олово в околната среда, като в същото време се предостави достатъчно време на операторите да се приспособят към ограничението. Освен това Комисията споделя мнението на Агенцията, КОР и КСИА, че тежест, която е вградена, втъкана или промушена в риболовна мрежа или въдица, не допринася за установения риск за животните, по-специално за птиците. Поради това Комисията смята, че тези тежести не следва да попадат в обхвата на ограничението.

(25) За риболовни примамки, съдържащи медни сплави, се допуска дерогация, която позволява наличието в тези примамки на концентрация на олово, по-висока от 1, но по-ниска от 3 тегловни %, за да се избегнат промени в машините, водещи до значително увеличение на производствените разходи, и се гарантира продължаването на производството на примамки от месинг, които са най-разпространената алтернатива на оловните примамки и понастоящем съдържат олово в концентрация между 1 и 3 %. Въпреки това тази дерогация следва да бъде преразгледана след 10 години, за да се провери дали са разработени нови медни сплави, съдържащи по-малко от 1 тегловен % олово.

(26) Комисията отчита техническите затруднения, свързани с намирането на алтернативи на оловото, които да са едновременно достатъчно пластични и достатъчно тежки, за да бъдат използвани в много малки разцепени сачми. Поради това Комисията смята, че дерогацията за употребата на олово в разцепени сачми с тегло 0,06 g или по-малко е оправдана, ако разцепените сачми се пускат на пазара в опаковки, защитени от разпиляване и устойчиви на отваряне от деца, с цел да се сведе до минимум случайно изпускане в околната среда. Комисията счита също, че тази дерогация следва да бъде преразгледана след 10 години, за да се прецени дали са разработени нови алтернативи и дали дерогацията все още е оправдана.

(27) Комисията споделя становището на Агенцията и на КОР, че изискването търговците на дребно да показват информация във физическите места за продажба и в сайтовете за продажба в интернет, както и върху опаковките, е оправдано с цел предупреждаване на потребителите за рисковете, свързани с използването на оловни тежести и примамки.

(28) За да се избегнат ненужни загуби, ограничението не следва да се прилага по отношение на използването на определени риболовни тежести и примамки за търговски риболов, които са били пуснати на пазара в Съюза преди влизането в сила на това ограничение.

(29) В някои държави членки са в сила национални разпоредби за опазване на околната среда или здравето на човека, които забраняват или ограничават употребата на олово в примамки, тежести или риболовни влакна и които са по-строги от предвидените в настоящия регламент. Изискването от споменатите държави членки да намалят своето равнище на защита от експозиция на олово, за да бъдат в съответствие с настоящия регламент, може да доведе до увеличаване на употребата на олово в тези държави членки. Такъв резултат не би бил в съответствие с високото равнище на защита, изисквано в член 114, параграф 3 на Договора. Следователно на държавите членки следва да се разреши да запазят по-строги разпоредби за употребата на някои риболовни принадлежности.

(30) Поради това Регламент (ЕО) № 1907/2006 следва да бъде съответно изменен.

(31) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Комитета, учреден по силата на член 133 от Регламент (ЕО) № 1907/2006,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006 се изменя в съответствие с приложението към настоящия регламент.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 12 ноември 2026 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

В приложение XVII към Регламент (ЕО) № 1907/2006, във вписване 63, колона 2 се добавят следните точки:

	„21. Забранява се пускането на пазара за каквито и да било риболовни дейности или употребата за търговски риболов, ако концентрацията в тях на олово (изразено като метал) е равна или по-голяма от 1 тегл. %: а) на тежести и примамки с тегло до 50 g или по-малко, които не попадат в обхвата на буква в) от настоящата точка, от 3 декември 2029 г.; б) на тежести и примамки с тегло до 1 kg или по-малко, но повече от 50 g, които не попадат в обхвата на буква в) от настоящата точка , от 3 декември 2031 г.; в) на рибарски телове и на освобождаващи се тежести от 3 март 2027 г. 22. От 3 март 2027 г. търговците на дребно на риболовни тежести и примамки с всякакви размери или тегло, съдържащи олово в концентрации, равни или по-големи от 1 тегл. %, поставят по ясен и видим начин следната информация на мястото на продажба и в непосредствена близост до посочените по-горе продукти или, в случай на продажби от разстояние, в офертата за продажба от разстояние: „***ВНИМАНИЕ:*** *този продукт съдържа олово, което е силно токсично за околната среда и може да увреди оплодителната способност или плода. В ЕС е въведено ограничение за пускането на пазара и употребата на олово в някои риболовни принадлежности, считано от:* — *3 декември 2029 г. за тежести и примамки с тегло 50 g или по-малко;* — *3 декември 2031 г. за тежести и примамки с тегло 1 kg или по-малко, но повече от 50 g;* — *3 март 2027 г. за рибарски телове и освобождаващи се тежести с каквото и да е тегло.* *Повече информация, включително за наличието на алтернативни решения без олово, можете да намерите на [www.echa.europa.eu].*“ Информацията, посочена в първа алинея, е на официалните езици на държавата членка, в която се намира мястото за продажба, или, в случай на продажби от разстояние, на официалните езици на държавата членка, в която се предлага продажбата от разстояние, освен ако съответната държава членка не предвиди друго по отношение на тези езици. 23. Чрез дерогация точки 21 и 22 не се прилагат за: а) примамки, изработени от медни сплави, с концентрация на олово (изразено като метал), по-малка от 3 тегловни %; б) цепени сачми с тегло 0,06 g или по-малко, които се пускат на пазара в опаковки, защитени от разпиляване и устойчиви на отваряне от деца. Дерогациите, посочени в букви а) и б), се преразглеждат от Комисията въз основа на доклад, изготвен от Агенцията, след 3 декември 2036 г. 24. Чрез дерогация точка 21, букви а) и б) не се прилагат по отношение на използването на риболовни тежести и примамки, пуснати на пазара в Съюза съответно преди 3 декември 2029 г. и 3 декември 2031 г. 25. Държавите членки могат да запазят национални разпоредби за опазване на околната среда или здравето на човека, които са по-строги от предвидените в точки 21—24, при условие че тези мерки отговарят и на двете следващи условия: а) да са в сила на 3 декември 2026 г.; б) да ограничават само употребата, но не и пускането на пазара на олово в примамки, тежести и рибарски телове. 26. Държавите членки незабавно съобщават на Комисията текста на съответните национални разпоредби, посочени в точка 25. Комисията незабавно прави обществено достояние текстовете на получените от нея национални разпоредби.

	27. За целите на точки 21—26: а) „тежест“ означава тежест, която е прикрепена или е предназначена да бъде прикрепена към въдица, примамка или рибарска мрежа, за да я задържа под водата или в определено положение, но не и тежест, която е вградена, втъкана или промушена в риболовна мрежа или въдица; б) „примамка“ означава предмет, който се използва за привличане на риба или други животни с цел улов; в) „рибарски тел“ означава тънка метална нишка, предназначена да се реже на къси парчета и да се използва като тежест, за да се задържат примамките под водата; г) „освобождаваща се тежест“ означава тежест, предназначена да бъде умишлено освободена по време на употреба; д) „разцепена сачма“ означава тежест, направена от малко парче метал, която се прищипва около рибарското влакно, за да се добави към тежест към него; е) „търговски риболов“ означава риболов с цел печалба, а не за развлечение и отдих; ж) „риболовни принадлежности“ означава съоръжения, включително тежести, примамки и рибарски телове, използвани при търговския или любителския риболов.“